

ZWIĄZEK MIĘDZYGMINNY
CZYSTY REGION

NA RATUNEK BIORÓŻNORODNOŚCI

Tylko raz

Chcą żyć jak i ty żyjesz,
wszystkie na świecie zwierzęta -
i mrówki, i żaby, i żmije,
i pszczoła wiecznie zajęta.

I paż królowej - motyl
niech fruwa tęczo - złoty,
i ślimak środkiem dróżki
niech pełźnie, wystawia różki...

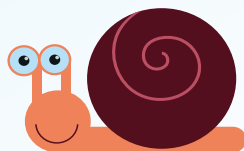
Przypatrzyć się z bliska dżdżownicy,
biedronce, jak kropki liczy,
jaskółce, jak gniazdo kleci,
jak pająk rozsnuwa sieci.

Niech skacze pasikonik,
niech świerszczyk w trawie dzwoni...

Dla nich kwitnie łąka, dla nich rośnie las.

Jak i ty - żyją tylko raz.

Mieczysława Buczkówna

Widzisz różnice w umaszczeniu kotów, kolorach skrzydeł motyli, kształcie owoców?

Słyszysz, jak odmiennie ćwierkają ptaki, bzyczą owady czy szumią liście drzew?

Wyczuwasz zapachy różnych kwiatów, ściółki leśnej zmoczonej deszczem, aromaty ziół?

Czujesz pod palcami miękkość króliczego futerka, kolce jeża czy gładkość skóry węża?

Dostrzegasz górskie szczyty, rozległość równin, urzekającą toń akwenów czy tajemne obszary bagienne?

To wszystko stanowi **różnorodność biologiczną**,
niedoceniane przez nas bogactwo...

Niestety, działanie ludzi doprowadziło do zniszczenia środowiska i wymarcia wielu gatunków. Szacuje się, że **milion gatunków roślin i zwierząt zagrożonych jest wyginięciem!**

Nasze codzienne postępowanie też wpływa na **utrataę bioróżnorodności**. W poradniku tym znajdziecie kilka sposobów na **ochronę przyrody w naszej okolicy**.

PRZYRODA WOKÓŁ NAS

Każdy, nawet najmniejszy organizm czy niewielkie siedlisko, spełnia niezastąpioną funkcję w przyrodzie. Zobacz, co możesz zrobić dla zachowania bioróżnorodności.

Kwietne łąki w naszych ogrodach przyciągną wiele owadów

Różne gatunki roślin to bogatszy ekosystem

Niezgrabione liście stanowią doskonałe siedlisko np. dla jeży

Domki dla owadów zapylających można zrobić z niepotrzebnych już rzeczy – ustawienie ich w ogrodzie czy na balkonie będzie zaproszeniem dla pszczoł, trzmieli czy chrząszczy

Kompostowanie odpadów to nie tylko możliwość zrobienia nawozu z odpadów, który poprawia jakość gleby, ale również obserwowania procesów zachodzących w naturze, dzięki różnym organizmom

Poidelka czy karmniki przyciągną do ogrodu różne gatunki ptaków, możesz je zrobić np. z butelek PET

Zaśmiecanie lasów, parków wpływa bardzo niekorzystnie na środowisko – w zanieczyszczonej glebie nie wyrosną rośliny, a zwierzęta mogą poważnie ucierpieć w kontakcie z porzuconymi odpadami

Wypalanie łąk jest zakazane, prowadzi bowiem do wymierania gatunków roślin i zwierząt

Dokarmianie zwierząt to odpowiedzialność – nie należy dokarmiać ptaków chlebem!

Spacerując w lesie czy parku, warto zachować ciszę – wówczas usłyszymy odgłosy natury i nie spłoszymy zwierząt tam mieszkających

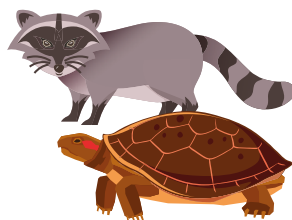
Podczas spaceru w lesie czy parku można natknąć się na młode jakiegoś gatunku, np. pisklę – należy pozostawić je w danym miejscu, gdyż jego matka jest zapewne gdzieś w pobliżu

Nie zrywajmy dziko żyjących roślin, zabronione jest to zwłaszcza w terenach chronionych

Obcy atakują

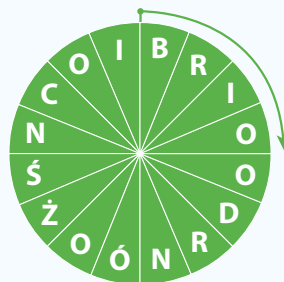
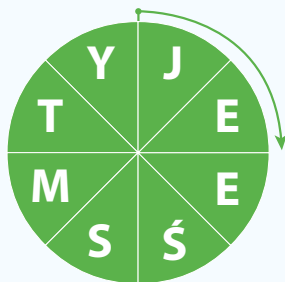
W naszym środowisku żyją również gatunki obce, z innych rejonów świata. Przystosowują się one do naszego klimatu i wypierają rodzime gatunki, co bardzo negatywnie wpływa na naszą bioróżnorodność. Do takich gatunków należy np. szop pracz czy – hodowany często w naszych domach – żółw czerwonolicy.

Pamiętaj! Nie wypuszczaj hodowanych gatunków obcych zwierząt na wolność!

Rozszyfruj hasło, czytając w kołach co drugą literę:

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

WODA - KAŻDA KROPLA CENNA

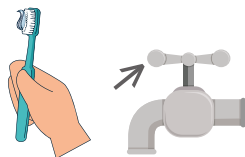

Dużym zagrożeniem dla bioróżnorodności jest susza i zanieczyszczenie wód. A przecież bez wody nie ma życia! Co możemy zrobić, by chronić wodę?

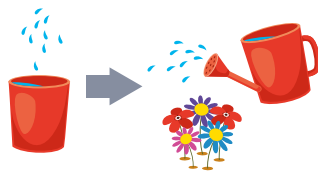
Kąpiel w wannie pochłania o wiele więcej wody niż szybki prysznic

Podczas mycia zębów należy zakręcać wodę

Włączamy pralkę dopiero wtedy, gdy jest załadowana do pełna

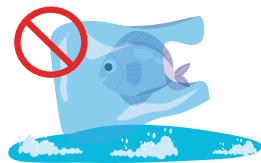
Każda kropla jest cenna, warto więc zbierać deszczówkę, która posłuży np. do podlewania kwiatów doniczkowych

Picie wody z kranu jest zdrowe i pozwala oszczędzić nie tylko pieniądze, ale również surowce – nie wytwarzamy odpadów: szklanych czy plastikowych opakowań po wodzie butelkowanej

Zaśmiecanie jezior, rzek czy stawów bardzo źle wpływa na żyjące tam organizmy; zwierzęta mogą zaplątać się w trafiające do wody odpady, zranić się nimi lub nawet udusić

Porzucone odpady niekorzystnie działają na przyrodę wokół akwenów – zanieczyszczają glebę, przedostają się do wód, a także psują krajobraz

Rozwiąż rebus:

+

+

+

+

BR=W

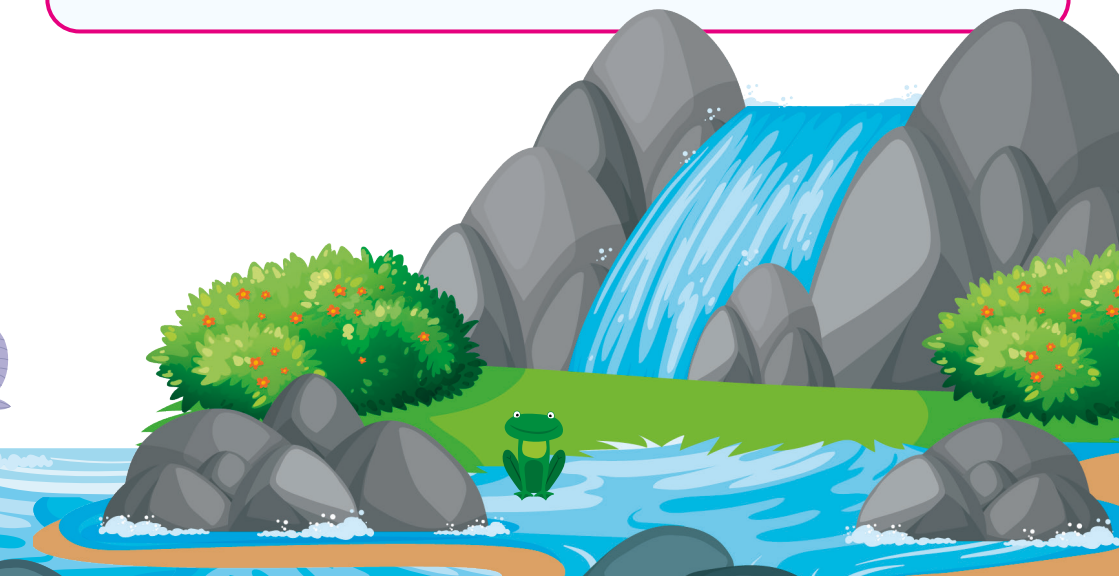
G=~~Ż~~ B

~~Ń~~

~~KSIĘ~~

~~KW T~~

=

POWIETRZE - ZŁAP ODDECH, WALCZ ZE SMOGIEM

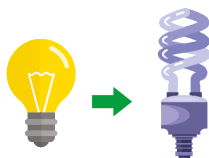

Czyste powietrze - niezbędne do życia człowieka i innych organizmów na Ziemi. Ty też możesz mieć wpływ na jego jakość!

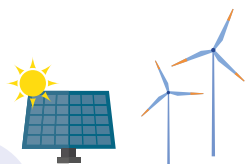
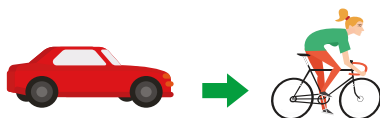
Spalanie odpadów w domowych piecach bardzo szkodzi naszemu zdrowiu oraz środowisku – z dymem do powietrza przedostają się trujące substancje

Za spalanie trawy czy odpadów w ognisku grozi kara; ogień i duże zadymienie stanowią też zagrożenie dla różnorodności biologicznej

Oszczędzanie energii sprawia, że pozyskuje się mniej paliw kopalnych (np. węgla, ropy naftowej, gazu) do wytwarzania ciepła czy prądu, dlatego warto używać energooszczędnych żarówek i gasić światło w pustych pomieszczeniach

Jazda samochodem powoduje powstawanie spalin zanieczyszczających powietrze, dlatego lepiej korzystać z roweru czy komunikacji miejskiej

Warto postawić na odnawialne źródła energii, np. energię z wiatru czy słońca

Czy uda Ci się odczytać zaszyfrowane hasło?

C	D	E	I	K	S	O	P	R	T	W	Y	Ś	Z
Δ	↑	Π	∞	□	●	*	@	∅	‡	Σ	#	%	∫

Δ ∫ # ● ‡ Π

@*Σ ∞ Π‡∅∫Π

∫ ↑ ∅ * Σ Π

% ∅ * ↑ * Σ ∞ ● □ *

SMOG

SMOG

SMOG

SMOG

EKOPOSTAWY - ŚMIECI MNIJ, ZIEMI LŹEJ!

Za dużo kupujemy, za dużo wyrzucamy. Z roku na rok odpadów jest coraz to więcej! Co zrobić, by produkować ich mniej?

Robienie odpowiedzialnych zakupów - idziemy do sklepu z gotową listą rzeczy do kupienia, nie kupujemy pod wpływem reklam i promocji, a towary pakujemy do toreb wielokrotnego użytku

Obecnie marnuje się dużo żywności - można temu zapobiec, kupując tylko potrzebne towary, pilnując daty ważności produktów oraz robiąc przetwory i wekując/mrozząc żywność

Zamiast jednorazówek, warto postawić na bidony i śniadaniówki

Czy zawsze musimy kupować nowe rzeczy? Można nadać „drugie życie” odpadom, a zepsute przedmioty - naprawić

Zamiast baterii lepiej stosować akumulatory

Kompostowanie bioodpadów to doskonały sposób na wytworzenie własnego kompostu - pomaga on polepszyć jakość gleb w ogrodzie i wzbogaca bioróżnorodność

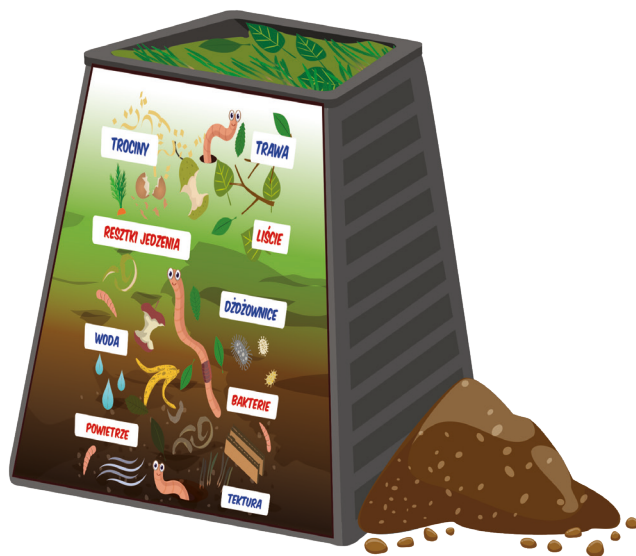

NIE MARNUJĘ, KOMPOSTUJĘ!

Najlepszym sposobem na bioodpady jest ich kompostowanie. Można to robić w przydomowym kompostowniku. Wystarczy wygospodarować trochę miejsca, a bioodpadami zajmie się sama natura. Bądź EKO i z rodzicami załóż kompostownik! Oto kilka wskazówek:

- znajdźcie odpowiednią lokalizację (na uboczu, z przepuszczalnym podłożem)
- załóżcie kompostownik (można go kupić lub wykonać samodzielnie)
- w kompostowniku umieszczajcie tylko te odpady, które nadają się do kompostowania
- odpady układajcie warstwowo i co jakiś czas je przemieszajcie
- zapewnijcie dostęp powietrza, aby zapobiec gniciu
- zapewnijcie właściwą wilgotność kompostu – nie może on być ani za suchy, ani zbyt wilgotny
- nie dopuście, by w kompostowniku dominował jeden rodzaj odpadów, np. liście czy trawa
- rozdrabniajcie odpady – skróci to czas kompostowania
- bądźcie cierpliwi – pełnowartościowy kompost otrzymacie dopiero po 12-18 miesiącach

Zróbmy wszystko, co potrafimy, aby ratować środowisko naturalne, które jest naszym wspólnym dobrem!

Materiał opracowany przez Związek Międzygminny „Czysty Region”
z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu w ramach projektu:

„Partnerstwo na rzecz ochrony różnorodności biologicznej
województwa opolskiego – etap IV”

Projekt realizowany w partnerstwie Gminy Kędzierzyn-Koźle ze Związkiem Międzygminnym
„Czysty Region” oraz Miejską Biblioteką Publiczną w Kędzierzynie-Koźlu, współfinansowany
przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Opolskiego na lata 2014-2020

Nr umowy RPOP.05.01.00-16-0011/19-00